

HERMINA MUNK (1888.-1977.)

Prilog poznavanju glazbenog života Osijeka u 20. stoljeću

Prethodno priopćenje
UDK 78.071 Munk, H.

LJERKA PERČI
OŠ "Gustav Krklec"
Čalinec 78
HR-42243 MARUŠEVEC

U radu se na temelju dostupnih arhivskih izvora pohranjenih u MSO i A - Per istražuju i opisuju preci i obitelj iz koje je potekla H. Munk (1888. - 1977.). Djelovanje najstarije sestre Hermine vezano je uz sviranje klavira, viole, orgulja i davanja klavirske poduke od 1922. do 1959. g. Kasnih dvadesetih H. Munk je privatno uzimala poduku kod Lava Mirskog (1893. - 1968.). Odlazeći na satove u Zagreb, privatno je studirala kompoziciju kod Frana Lhotke (1883. - 1962.) od 1935. do 1940. g. Skladanjem se bavila od rane mladosti. Utvrđen je opus pjesama za manje sastave, zborne pjesme, dječje pjesme i jedna misa čija se partitura treba pronaći.

Njene dvije mlade sestre, Adela i Emilija, te njen suprug, Kamilo Krvarić, bili su, poput Hermine, dugogodišnji članovi HP i GD "Kuhač". Svojim su radom doprinijeli napretku "Kuhača", stoga što su sudjelovali u glazbenoj sekciji društva. U Franjinoj 5 održavali su se komorni koncerti uz sudjelovanje nekolicine Osječana koji su posebno njegovali ovaj oblik muziciranja.

Hermina Munk (1888. - 1977.), najstarija od tri kćeri službenika i inspektora Dunavskog parobrodarskog društva Huga Munka i Katarine, rođene Dinelli, bila je neprekidno prisutna više od 60 godina u glazbenom životu Osijeka. Poslije 1945. g. javno bilježenje njenog djelovanja na glazbenom području bilo je, gotovo, prekinuto. U kasnijim radovima i prikazima osječkog glazbenog života ime je izostavljano.

Prisutnost Hermine Munk na osječkoj glazbenoj sceni do sada nije bilo predmet pojedinačnog istraživanja. U prilogu o osječkoj glazbenoj svakidašnjici, tijekom više desetljeća 20. st., opisuje se Hermina Munk kao aktivna sudionica. Usporedo je djelovala kao učiteljica klavira, violistica, klaviristica, orguljašica i skladateljica.

Sl. 1. Majka Katarina, Adela, otac Hugo, Hermina, desno i najmlada Emilija, listopad 1903.

Za razumijevanje nastanka ovog rada o Hermini Munk u uvodu se opisuju arhivski izvori. Za razdoblje između dva svjetska rata postoje razni glazbeni programi i tekstovi u dnevnom tisku koji ukazuju na njenu djelatnost učiteljice klavira od 1922. do 1959. g. Isto tako, u pojedinim koncertnim programima iz spomenutog razdoblja bilježi se prisutnost Hermine Munk kao klaviristice i orguljašice. U publikaciji "Hrvatska pjevačka župa 'Kuhač'" iz 1938. g. u tekstu o djelovanju HP i GD "Kuhač" navodi se ime Hermine Munk kao violistice, a sestra Adela, privatna činovnica, kao podupiruća članica. Njihova najmlađa sestra Emilija Krvarić bilježi se kao klarinetistica, a suprug Kamilo Krvarić kao dugogodišnji tajnik glazbene sekcije i violinist.

Arhivska građa i izvori čuvaju se u MSO¹ i A-Per². Povijesna građa je bogata i raznolika jer sadrži skladbe

Hermine Munk, bilježnice, kajdanke, brojne rasporede sati, zabilješke o izvedbama učenika, novinske izreske o koncertima, dozvole za rad, brojna pisma različitih osoba, koncepte odgovora, rokovnike, članske iskaznice, pohvalnice, sudski ovjerene izjave i stotine fotografija.

Za potrebe istraživanja osječke glazbene svakidašnjice 20. st. treću skupinu pregledane građe tvori Glazbena zbirka MSO. Ovdje pohranjene muzikalije čine skupine M-1, M-2, M-3, M-4 i M-5, obradili su ih Šaban i Blažeković 1978. i 1979. g. Dalje više donacija: Mara Leović M-7³, Celestin Gamulin M-9, B. pl. Adamović Knj. ul. 1319/55. i 5002/64., donacija dr. D. Pinterović Knj. ul. 10948/76. albumi nota njene majke Anne Woratschek. Dva svežnja R. Normana 1922./I, 1922./II i veliki snop pojedinačnih tiskanih skladbi 19. st. Pregledane su note iz obitelji Trišler, Fajt, Boranić te ostavština

Sl. 2. Kvartet Munk i Krvarić, MSO-F2693

¹ Prema Knj. ulaska 7746 i upisu dr. Danice Pinterović 1970. g., Hermina Munk poklonila je MSO 50 tiskovina, 21 tjednik i jednu fotografiju. Prema volji pok. Ane Perči autorica rada poklonila je dio predmeta iz posjeda kućanstva Munk i Krvarić. U toj donaciji Knj. ul. 17509 A/1997 je također jedna arhivska kutija obilježena Hermina Munk. Isti je sadržaj tijekom ovog istraživanja, zbog bolje preglednosti, raspodijeljen u dvije arhivske kutije. Sada svaka ima poseban popis cjelina, za primjer: HM/FL 20 dopisnica, 12 pisama, 9 uplatnica za privatni studij kod Frana Lhotke od 1935. do 1940. g., pisma HM/Zdenka Marković od 1940. do 1941.; govor Zvezdane Matijević na kraju šk. god. 1953.; pismo dr. Viktora Žmegača od 24.10.1962.g. Godine 2002. na Dan muzeja i svečane promocije knjige "Polja prošlosti" autorica je predala fotografiju kvarteta obitelji Munk i Krvarić MSO-F2693.

² Arhivska građa (A-Per) podijeljena je u manje cjeline, prema osobama na koje se odnosi i dobiva kao dodatak inicijale imena dotične osobe. To su krsni i vjenčani listovi, osmrtnice, pisma, dokumenti, iskaznice, ugovori, računi, novinski izresci. Fotografije, albumi, negativi, staklene ploče, dagerotipije su

izdvojeni i kronološki poredani. Postoje zbirke razglednica, svetih sličica i molitvenika. Autorica je u travnju 1999. g. poklonila samostanu milosrdnih sestara Svetog Križa u Đakovu tiskane partiture iz posjeda Hermine Munk, ukupno 207 pozicija, koje je preuzela s. Marija Stela Filipović. Među tim uvezima bilo je i rukopisa:

- 164. Ž. Hiršt, Lirski intermezzi
- 165. U mapi F. Lhotka Hermina Munk vježbe
- 166. Hermina Munk, Početnica
- 167. Hermina Munk, Kontrapunkt
- 168. Kajdanka, Hermian Munk, rukopis "Baš neću".

Zbog kratkoće vremena, istraživanja u Osijeku su, naime bila od 14. 7. do 13. 8. 2004. g., spomenuti dar notne građe iz posjeda Hermine Munk u Đakovu nije detaljnije proučavan.

³ Postoji li građa s oznakom M-6, nije jasno. Takva oznaka nije zamijećena ni na jednom uzevu ili svesku koji je dobiven na uvid. Isto vrijedi i za M-8.

Martina Dragolića (1857. - 1931.), Bože Plevnika i kutija "Izložba MSO - Kuhač 1984." Knjiga Sjedničkih spisa HP i GD "Kuhač" 1923. - 1944. g. također sadrži vrijedne podatke o glazbenom djelovanju Hermine Munk i obiluje opisima glazbenog života u Osijeku između dva rata.

PRECI I DJETINJSTVO

Dr. Emanuel Munk (1820. - 1890.) bio je doktor medicine i kirurg u vojsci. U braku s Franciskom rođ. Munk imao je dva sina Nikolu (1850. - iza 1921.) i Hugu (1852. - 1821.). Obojica su studirala u Beču. Po ukidanju slavonske granice, dr. Munk je nastavio vojnu službu u Mehadiji⁴ i kao kupališni liječnik u obližnjem lječilištu. O vlastitom je trošku 1871. godine u Beču izdao knjigu o tom kupalištu.

Pet godina prije umirovljenja premješten je službom u Tvrđavu Osijek. U zbirci Essekiana pod brojem 923 zabilježen je njegov rad na 30 stranica o higijenskim prilikama u području Tvrđave Osijek i okoline te međusobnom djelovanju. U siječnju 1881. g. govorio je dr. Munk pred Vojno-znanstvenom udrugom, a u veljači pred Udrugom liječnika Slavonije koji su taj rad tiskali kao i Izvještaj za 1880. g.

Premинуo je kao udovac na samom početku 1890. g. Odar je bio postavljen u Tvrđavi. Uz vojne i civilne počasti sahranjen je na Groblju sv. Ane do supruge Fani.

Uspomena na djede i bake među unukama Herminom, Adelom i Emilijom, bila je vrlo prisutna. Njihovi portreti i fotografije pažljivo su čuvani. Djeda Alfons Dinelli, kapetan Szecheny Parobrodarskog društva kasnije inspektor, i baka Emilija rođ. Vaszilevits potjecali su iz obitelji s mnogo rodbine, čiji su brojni muški članovi bili vojnici. U Oršovu⁵, gdje je živjela većina rodaka, putovale su unuke od ranog djetinjstva.

Od najranije dobi Hermina i Adela Munk dobivale su privatnu školsku i glazbenu poduku. Tek je treća kći Emilija polazila javnu djevojačku školu.

Iz jednog Hermininog pisma u kojem, za potrebe koncerta u Zagrebu, piše o svojim skladateljskim počecima, saznaje se da je s učenjem klavira počela rano i prvu je skladbu napisala s 8 godina. U pismu se ne navodi ime učiteljice, već njeno traženje da se skladba nanovo prepíše za nekoga i to pet puta.

U proljeće 1914. g. Hermina Munk je bila neko vrijeme u Budimpešti. Sestra Adela, već dvije godine

zaposlena kao činovnica⁶ piše strojem na memorandumu tvornice Drava i nabraja čak i njihove pozdrave. Isto tako, Adela piše da je sada klavir slobodan, ali ona nema volje za sviranjem.

Sačuvala se fotografija bez ikakve oznake, osim sitnog inicijala O. F., na prednjoj strani dolje desno⁷, gdje se raspoznaju tri mlade žene i muškarac s violinom do klavira. Minika drži violu, Adela čelo, moguće je da je Emilija uz klavijaturu.

Može se pretpostaviti da je Hermina Munk svoje skladbe pokazivala bližnjima i poznanicima. Koliko ih je bilo, moglo bi se samo nagađati. Osoba njoj bliska pisala je u rujnu 1920. g. na dopisnici iz Budimpešte o kvalitetama dviju pjesama uz pratnju i jednoj zbornoj⁸. Iz teksta upućenog Hermini razaznaje se da je ta osoba dijelila slične nazore, jer se bavila glazbom, izučavala je Bacha i oduševljavala se ljepotom i jasnoćom srednjovjekovne i renesansne glazbe. Ista je osoba završila svoj tekst o Minikine tri lijepe kompozicije, pozdravima za članove obitelji i napomenom da će se, uza sve ostalo, nastaviti baviti orguljama i kontrapunktom.

GLAZBENA PODUKA KLAVIRA

Među brojnim dokumentima koji su bili priloženi Molbi za dodjelu mirovine 1958. godine i po okončanju postupka priznavanja radnog staža 1959. g. vraćeni iz Zagreba, bilo je više tiskanih ili strojem pisanih đakkih produkcija. U izjavama koje su dale pojedine osobe za tu prigodu, njih sedam⁹, također opisuju način davanja glazbene poduke. Iz sačuvanih godišnjih rasporeda vidljivo je da je poduka bila od 8 do 12 sati i od 14 do 18 sati, šest dana u tjednu, i tako svake godine tijekom deset mjeseci od 1922. do 1959. g.

Na početku sačuvanog rokovnika za šk. god. 1935./1936. koja je počela 1. listopada, a nastava završila 31. srpnja, upisano je 26 učenika. Sljedećih godina, do šk. god. 1940./1941., broj učenika se kretao između 13 i 21. U tri ratne godine broj je bio između 28 i 32 učenika. U šk. god. 1944./1945. tek je 10 učenika bilo na poduci cijelo nastavno razdoblje, dok je dio dolazio po nekoliko mjeseci. Dalje, sve do 1958./1959. g. broj je uvijek bio sličan, između 27 i 33 učenika. Nakon umirovljenja na poduku su dolazili stariji učenici koji su usporedo polazili više razrede gimnazije, bilo ih je između šest i deset.

⁶ A-Per- AM Svjedodžba, šk. god. 1910./1911. završila je pri Osječkom trgovačkom društvu naukovni tečaj od šest predmeta za trgovačku mladež.

⁷ A-Per - HM, fotografija O.F.

⁸ A-Per - HM, dopisnica, rujna 1920. g.

⁹ J. Gorinšek, F. Lhotka, dr. Zl. Matijević, Zd. Matijević, L. Mirski, E. Mohatsy, J. Njikoš.

⁴ Rumunjsko mjesto na Beloj reci, lijevom pritoku Dunava kod Oršave.

⁵ Rumunjski grad na lijevoj obali Dunava.

Učiteljica glasovira Hermina Munk
Osijek gornji grad Kokotova ulica broj 15

časti se ovim pozvati Vašu blagorodnost sa
- - - cijenjenom obitelji na svoje - - -
zaključno glazbeno posjelo,
koje će održavati u subotu, 21. lipnja 1924.
- - - u pol 4 sata popodne. - - -

Raspored:

1. Jadassohn: „Bal masqué“, Tempo di Bolero,
Gizela pl. Garay
2. Reinhold: „Mali valčik“ . . . Mira Schuster
3. Kullak: „Otvorenje dječjeg plesa“ Vera Kerečki
4. Jensen: „Min“ . . . Lilly Kraus
5. Chopin: „Mazurka op. 6, br. 3“ Mina Sutter
6. Mendelssohn: „Pjesma bez riječi“ Klotilda Slavek
7. Grieg: „Ples patuljaka“ . . . Alice Schwarz

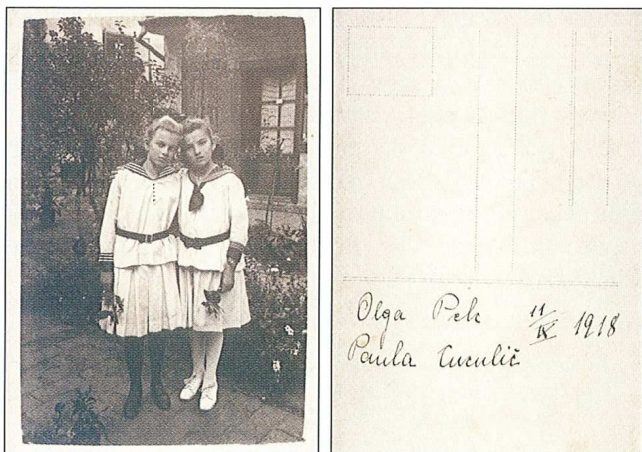
//

8. Mozart: „Sonata A-dur“ . . . Paula Aksmanović
  - a) Andante
  - b) Menuetto
  - c) Alla Turca (Allegretto)
9. Kjerul: „Uspavanka“ . . . Edita Weiss
10. Bator: a) „Dance de magicienne“ } Daisy Stegl
b) „Moutre a carillons“ }
11. Paderewsky: „Menuette“ . . . Ljerka Ignjić
12. Rubinstein: „Trott de Cavallerie“ Otokar Aksmanović
13. Chopin: „Valčik op. 69, br. 2“ Maša Domes
14. Moskovsky: „Malaguenna“ (Boadbil)
Nada Truhelka

//

Sl. 3. Glazbeno posjelo, 21.VI.1924.

Iako je Hermina Munk davala glazbenu poduku i prije Prvog svjetskog rata¹⁰, vidljivo je da je prvo glazbeno posjelo u lipnju 1922. g., kao i ono 1924. g., bilo u Kokotovoj 15 (sada Dubrovačkoj), ostala posijela su bila na novoj adresi Franjina 5 (sada Zadarska). Kasnih tridesetih produkcije su bile u Hrvatskom domu, a poslije 1945. g. u kući u Zadarskoj 5.

Sl. 4. Dvije učenice Olga Pelc i Paula Cuculić, 11. rujna 1918.

Hermina Munk je vodila bilješke, obično na poledinama programa, o istim produkcijama i dostignućima učenika. U kulturnoj rubrici u "Hrvatskom listu" bilježeni su osvrti na iste glazbene priredbe. Poneki je novinski tekst bez inicijala, a tri je punim imenom potpisao Lav Mirski.

**JAVNI NASTUP UČENIKA I UČENICA
UČITELJICE GLASOVIRA HERMINE MUNK**

Dvorana Hrvatskog doma u Osijeku g. g.

U subotu, 27. lipnja 1942. Početak u 8'30 sati navečer

RASPORED

1. Wohlfahrt »Kinderfreund«: br. 6 — Vlado i Vera Firinger	
2. Fr. Dugan ml.: . . . iz »Bosanske« — dvije pjesmice: Vera Firinger.	
3. H. Diabelli: . . . »Moderato« R. Taelik: . . . »Pjevala je tica kos«	Zdenka Grković
4. W. A. Mozart: . . . »Canzonetta« H. Munk: . . . »Mali ples«	Erica Csiki
5. R. Matz: . . . »Tu za repu tu za len« S. Vrhovski: . . . »Dorica pleše«	Gerda Šeper
6. F. Burgmüller . . . »Arabeska« I. B. Duvernoy op. 176: . . . Etuda br. 25	Zlata Simon
7. L. v. Beethoven: . . . »Sonatine« F-dur, I. stav: Vlado Klokočki	
8. A. Simonetti: . . . »Madrigale«:	Vera Krajšić
9. F. Burgmüller . . . »Štajerski ples« F. Burgmüller . . . »Bistar potok«	Maja Brantuša
10. H. Reinhold . . . »Uspavanka« H. Reinhold . . . »Vojnička igra«	Mirko Tićak
11. F. Kullak: . . . »Skiziranje«:	Lela Hafner.
12. Ml. Pozaić: . . . Obradba narodnih pjesama br. 1 — 5 — 6 Zlata Petlić.	
13. I. Dussek: . . . La Matinée: Rondo Zora Klemen	
14. L. v. Beethoven: . . . »Bagatelle« br. 1.: Elvira Kopp	
15. E. Ph. Bach: . . . »Solfeggietto« E. Ph. Bach . . . »Frühlingserwachen«	Nevenka Stadar
16. Zl. Grgošević: . . . »Suite« stav I.-II., III.: Ivo Dlouhy	
17. W. Rébikoff . . . »Echo rustique« A. Grečaničoff: . . . »Plainte« . . .	Irina Semennoff
18. E. Grieg: . . . »Preludio« B. Papandopulo: . . . »Hrvatski tanac«	Dora Gartlgruber
19. F. Schubert: . . . »Impromptue B-dur«:	Eva Maier
20. J. Suk: . . . »Ljubavna pjesma«:	Vera Holeček
Zborna pjevanje	
21. a) St. Šimunić: . . . »Ej ljubice«.	
b) W. Fr. Bach . . . »Kein Hälmlein wächst auf Erden«.	
c) Fr. Dugan st. . . »Prve hlače«.	

Sl. 5. Javni nastup učenika i učenica 27. lipnja 1942. g.

Prema sačuvanim zabilješkama u blokovima i bilježnicama Hermine Munk mogu se pratiti njena razmišljanja o glazbi, pojedinim skladateljima, ali isto tako i o produkcijama učenika drugih klavirskih učitelja. U bloku sa zapisima oko 1923. g., nakon bilješki zapisanih drugom rukom i savjeta, što promijeniti da bi učenička produkcija bila još uspješnija¹¹, slijede programi i rasporedi do 1926. g. Vidi se da je svake godine u proljeće, prije lipanjskog nastupa učenika, izveden i poseban program etuda.

¹⁰ Sačuvalo se pet fotografija s posvetama bivših učenica i s datumima prije 1920. g.

¹¹ Prijevod s njemačkog, "Nešto više samosvijesti u razgovoru s dječjim roditeljima".

GLAZBENA SVAKIDAŠNJICA

Od 1. listopada 1927. g. Hermina Munk je bila član Saveza muzičara u Kraljevini Jugoslaviji. Uz legitimaciju ovog društva postoji i druga za kasniji Hrvatski savez kvalificiranih muzičara¹². U njoj ostavštini sačuvao se veći broj uplatnica i pisama u kojima piše kako su ista sredstva raspoređena po različitim fondovima. Zadnja je uplata za 1944. g.

Iz opisanih aktivnosti očito je da je Hermini Munk glazba bila najvažnija djelatnost. Zato je razumljivo da je povremeno zapisivala svoja razmišljanja o glazbi pa je bilježila i osvrte na glazbena zbivanja u Osijeku.

U bilježnici¹³ sa 120 ispisanih stranica o glazbi, njenoj povijesti, ima nekoliko kritičkih osvrta. Posebno se ističu prikaz nastupa Artura Rubinsteina 1927. g. i budimpeštanskog trija Roth-Petri 1928. g.

Moguće je da su pojedini tekstovi u toj bilježnici djelom vezani uz odabir programa za obnovljenu sekciju HP i GD "Kuhač". U rujnu 1925. g., na prijedlog Kamila Krvarića¹⁴, sakupljeno je 60 prijavi raznih instrumenta-

lista koji su željeli svirati u orkestru. U novonastalom orkestru među članovima navode se Adela i Hermina Munk te njihova sestra s mužem, Emilija i Kamilo Krvarić. On je od veljače 1927. g. postao pročelnikom glazbene sekcije, a istovremeno na, njegov nagovor, nabavljeni su instrumenti za šest članova jazz sastava¹⁵. U sjedničkim zapisima posebno se bilježe odluke o godišnjim zabavama za sv. Nikolu i Silvestrovo. Društvo "Kuhač" je, isto tako, godinama zimi priređivalo krabuljne redute. Vjerojatno s jedne potječe ova fotografija kostimiranog kvarteta Munk i Krvarić.

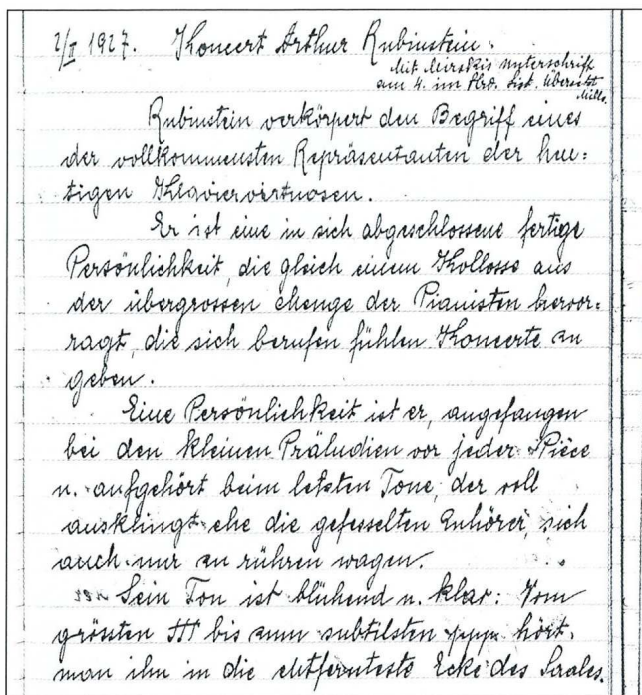
Zanimljivo je da se među Hermininim rukopisima nalaze tri s istim naslovom "Diletantismus und Professionalismus und die Kritik". Prvi put taj je tekst nastao prije studenog 1926. g. Kasnije, početkom tridesetih, isti je proširen i ponovo zapisan u bilježnicu¹⁶.

Hermina je treći puta tekst prepisala na folio-format, a u naslovu je naknadno precrtala dio "und die Kritik". Ona piše o primjerima nekoliko povijesnih ljubitelja glazbe čijom su zaslugom ostali neprocjenjivi doprinosi razvoju glazbene umjetnosti. Dalje navodi, između ostaloga, da je dobro glazbeno obrazovani

	X.	XI.	XII.	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.
2.50	2.50	5.00	2.50	5.00	8.00	2.50	6.00	2.50	3.00	2.50	2.50	2.50
5.00	7.50	4.9	5.00	7.50	5.00	8.00	2.50	6.00	2.50	5.00	5.00	5.00
2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50
3.00	1.50	4.2	3.00	3.00	3.2	3.00	0.6	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00
6.00	6.00	6.00	5.8	6.00	9.7	6.00	0.7	6.00	3.00	3.00	3.00	3.00
2.50	2.50	4.8	2.50	6.6	2.50	8.5	2.50	2.2	2.50	2.50	2.50	2.50
1.50	1.50	4.8	1.50	6.9	1.50	8.0	1.50	6.1	1.50	1.50	1.50	1.50
2.00	2.00	4.0	2.00	6.0	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00	2.00
2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50
2.00	2.00	4.6	2.50	7.3	2.50	7.4	2.50	9.9	2.50	2.50	2.50	2.50
5.00	5.00	4.8	5.00	6.8	2.00	9.5	2.00	1.8	2.00	2.00	2.00	2.00
5.00	5.00	5.0	5.00	7.3	5.00	2.8	5.00	5.8	5.00	5.00	5.00	5.00
2.50	2.50	3.8	2.50	6.2	2.50	7.6	2.50	1.2	2.50	2.50	2.50	2.50
2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50	2.50
2.50	2.50	3.8	2.50	5.0	2.50	8.8	2.50	4.3	2.50	2.50	2.50	2.50
4.00	3.00	4.1	4.00	6.1	4.00	7.9	4.00	2.0	4.00	4.00	4.00	4.00
2.50	2.50	4.4	2.50	5.9	2.50	7.8	2.50	0.8	2.50	2.50	2.50	2.50
1.50	1.50	4.4	1.50	6.3	1.50	7.2	1.50	1.4	1.50	1.50	1.50	1.50
6.00	5.00	4.5	5.00	7.0	5.00	7.7	5.00	0.8	5.00	5.00	5.00	5.00
2.50	2.50	5.9	2.50	5.6	2.50	8.6	2.50	1.0	2.50	2.50	2.50	2.50
6.00	6.00	5.9	6.00	7.1	6.00	8.4	6.00	0.9	6.00	6.00	6.00	6.00
2.50	2.50	5.2	2.50	7.2	2.50	2.5	2.50	4.1	2.50	2.50	2.50	2.50
2.50	2.50	6.4	2.50	9.3	2.50	1.4	2.50	3.5	2.50	2.50	2.50	2.50
3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00	3.00
2.50	2.50	6.9	2.50	8.7	2.50	2.7	2.50	4.2	2.50	2.50	2.50	2.50
2.50	2.50	7.8	2.50	9.7	2.50	2.9	2.50	3.0	2.50	2.50	2.50	2.50
2.50	2.50	9.1	2.50	1.9	2.50	1.9	2.50	4.0	2.50	2.50	2.50	2.50

Sl. 6. Učenici u šk. godini 1946./47.

¹² MSO 17509A/1997., dvije knjižice za klavir i posebno violu.¹³ MSO 17509A/1997., bilježnica I.¹⁴ Sjednička knjiga "Kuhač", 26.9.1925.¹⁵ Sjednička knjiga "Kuhač", 24.7.1927.; 8.11.1927.¹⁶ MSO 17509A/1977, bilježnica I.

Sl. 7. Prva stranica zapisa o koncertu, 2. veljače 1927.

diletant, onaj koji ne zaraduje novac izvođenjem glazbe, premalo cijenjen, iako je zapravo takva osoba nositelj glazbene kulture u svojoj sredini.

U nastavku ukazuje da u manjim gradovima orkestri bez pomoći diletanata, glazbenika koji sviraju iz čiste ljubavi i bez novčane naknade, ne mogu djelovati, stoga, što gotovo uvijek nedostaju sredstva za uzdržavanje dobrog orkestra. Tekst završava mislima o školovanju glazbenika u javnim i privatnim školama. Hermina ukazuje kako se, bez velikog razmišljanja, nedovoljno talentirane osobe školuju za poziv kvalificiranog glazbenika, a takvi se ponekad, kasnije ne snalaze u borbi za opstanak. Olovkom je na kraju 5. stranice zapisan 25. ožujak 1934. g.

GLAZBENI UČITELJI HERMINE MUNK

Prema posveti Lava Mirskog, na poledini njegove fotografije iz siječnja 1929. g., "Mojoj učenici gđjici Munk na sjećanje", očito je da je direktor osječke opere i glazbene škole, te zborovođa i kapelnik¹⁷ u društvu "Kuhač", prije tog vremena svakako bio učitelj kod kojeg je Hermina Munk, uzimajući privatnu poduku, studirala glazbu.

U kajdanci plave boje¹⁸, bez ikakve oznake na naslovnici, nakon nekoliko stranica s vježbama za klavir, crnom tintom zapisana je šk. god. 1930./1931. Iza toga redaju se zapisi pjesmica za malu djecu. Stihovi

¹⁷ A-Per/KK, druga slična fotografija s istim datumom nosi posvetu "Dragom suradniku i poborniku za pravu umjetnost prijatelju Krvariću. L. Mirski 8.I.1929."

Sl. 8. Krabuljni kvartet Munk i Krvarić oko 1928.

počinju riječima "Mala Ljerka...", "Ljerka i Ivka...", "Početak je težak svaki, osobito naopaki", "Hijo, hijo, hopsa", "Zar to bijaše šala?". "Munter..." ima korektore crvenom olovkom, note je zapisala druga ruka.

Prema izboru tekstova ta je zbirka dobrim dijelom za dječje pjevanje. Dio tekstova je preuzet iz dječje slikovnice "Dječje radovanje" sa stihovima Stjepana Širole¹⁹. Posljednjih nekoliko brojeva u plavoj kajdanci, ima ih ukupno 30, prepisano je u zbirci "Božićne pjesme". Očito je da su dvije crkvene pjesme, poklonjene Mariji Leović za Badnjak 1938. godine, također dio te cjeline²⁰.

Sigurno su postojali dobri razlozi zbog kojih je Hermina Munk odlučila nakon samostalnih studija kontrapunkta i harmonije nastaviti studij kompozicije kao privatna studentica Frana Lhotke. Muzikološka analiza treba uslijediti i sigurno će puno toga iznijeti na svjetlo dana o, do sada prikupljenim, skladbama Hermine Munk. Njene brojne kajdanke mogu olakšati tu vrstu analize i vrednovanja glazbenog dostignuća.

O privatnom studiranju kod rektora Frana Lhotke od kraja 1934. g. može se puno više reći. Sačuvani su brojni koncepti pisama zabilježeni u dvije Herminine bilježnice i u trećoj nepotpunoj. Pisma i dopisnice F. Lhotke prepuni su pojedinosti o ophođenju učitelja i učenice.

¹⁸ MSO 17509A/1997.

¹⁹ A-Per H.M., slikovnica, moguće je da sve uglazbljene dječje pjesme i nisu u slijedu nastale odjednom u školskoj godini 1930./1931.

²⁰ MSO 11723/1978.

Sl. 9. Skladba na tekst Stjepana Širole

Uzimajući od nastave po neki slobodni dan, Hermina je iz Osijeka putovala ponoćnim vlakom u Zagreb, odsjedala kod poznanika, Krnicevi su imali i klavir, te je odlazila na dogovorene sate kod F. Lhotke. U Osijek se ponovno vraćala ponoćnim vlakom. Korigirane partiture Lhotka je predavao osobama koje su ih nosile u Osijek ili ih je slao poštom. Uz takav način pregledavanja skladbe H. Munk su prolazile kontrolu F. Lhotke, a ona je skladateljici davala sigurnost u ostvarenju čistoće glazbenog izraza.

Skladba "Sunce!" praižvedena je u lipnju 1935. g., kada je koncert iz Osijeka prenosio Radio Zagreb. Ista je skladba izvedena u Zagrebu 1940. g. u programu koji su priredili Zagrebački madrigalisti s Brankom Sitarić i Zdenkom Marković.

"Ftiček veli da se ženil bode..." je uglazbljen za "Kuhačev zbor" 1936. g. i dobio je nagradu na Spomenatjecanju Nikole Fallera u Zagrebu. Kasnije je izvođen na turneji društva u Sarajevu i Dubrovniku 1939. g.

Zdenka Marković, za čiji je glas i napisana ova skladba, izvela je u Zagrebu "More" s F. Matheisom, J. Pomykalom i M. Pozaićem 1941. g. U Osijeku, u kazalištu, deset mjeseci kasnije, s njom nastupaju, prema sačuvanom plakatu, Štajcer, Šimara, i Althaler. Ova skladba na tekst Antuna Bonifačića za alt, violinu, klarinet i klavir sačuvala se kao autograf za glas u ostavštini Mare Leović²¹.

Iz dopisnice²² Terezije Krnic, iz veljače 1940. g., saznaje se da je njen nećak Boris Krnic (1900. - 1979.), regens chori u Starokatoličkoj crkvi u Zagrebu, čuo Herminino "Sunce!", koje mu se vrlo dopalo, pa poručuje da bi vrlo rado izveo i njenu misu za Uskrs. Zato Resika prije pozdrava za ostale u kući dodaje "also

schreibe sie, čim prije, ins Reine und hier mit ihr zur Aufführung."

U konceptu pisma za Z. Marković²³, prije izvođenja "Mora" u Zagrebu, Hermina piše na njemačkom o toj misi²⁴ i nedavnoj zgodi da je "ovdašnji regens chori tražio da za njega misu, koja je mjestimično 6 i 8-glasna preradi u 4-glasnu, a ona nije pristala", nastavlja dalje ona, "makar note ostale u ladici, zato što je skladba predobra za pojednostavljivanje."

GLAZBENI ISTOMIŠLJENICI HERMINE MUNK

Kućno muziciranje članova obitelji Munk i Krvarić ima dugu tradiciju. U jednom pismu Emilije Munk upravo udane Krvarić, upućeno svekrvi i svekru, koji tada nisu bili u Osijeku, piše između ostaloga, da su u potrazi za klavirom za iznajmljivanje, kako bi ga prenijeli u svoj novi stan²⁵.

Kod koga je sestra Emilija učila klarinet nije poznato. Kada su krajem 1923. g. zajedno kupili kuću u Franjinoj 5 (Zadarska), opet su majka Katarina, tri sestre Hermina, Adela i Emilija Krvarić sa suprugom Kamilom bili na okupu. Iz te je kuće zapravo potekla inicijativa za osnivanje glazbene sekcije HPiGD "Kuhač", a proveo ju je Kamilo Krvarić²⁶.

²³ MSO 17509A/1997., devet istrgnutih listova, bez datuma, oko 1941. g.

²⁴ MSO 17509A/1997., bilježnica I.

²⁵ A-Per E.K.

²⁶ MSO 17509A/1997., postoje dvije arhivske kutije s oznakom Kamilo Krvarić. U jednoj su njegove bilježnice i knjige iz vremena pohađanja kadetske škole u Mariboru od 1910. do 1913. g. Zanimljivo je da je u bilježnici, na čijoj naslovnici piše "Geographia", treća godina, zapravo prvi čin istoimenog uglazbljenog igrokaza u kojem nastupa sedam pitomaca dotične škole, poručnik i "Profoz", vojni krvnik.

²¹ MSO 11723/1978.

²² MSO 17509A/1997., dopisnica 20.2.1940.

More.

Antim Bonifacii.

H. Munk.

grandioso ma poco agitato. Alto.

p Mo - re, mo - je mo - re, ljubje - na du - so ma - i - na, *p* is -
 Rus - nos sam iz to - jih ze - le - nih oc - da *f* sm i ma - mi - jan, *f*
f sad sam pi - - jan *pp* *f* i sad sam pi - - o - jan,
pp rit. i sa - da su - nca - no so - je - tlo Rus - sa me ho - da -
mp sa - da su - nca - no so - je - tlo Rus - sa - me ho - - - da:
mf U - čio ne - mi - nos ti - je - - tlo, pu - no ma - bo - ra mra -
 čnih, *p* i kro - ji se sa - bo - ri gr - - ce, i mra - čno
 sr - ce o li - ti - ce lu - ka *mp* ne - - - mi - rno
 od ne - - mi - - stih si - la i taj - - ma
 i taj - - ma ra - - - - čnih, *p* Mo - re, mo - je
 mo - re, tlo se u na - ma kri - je u bje - li - ni
 po - nja - va i smrtom li - cu nje - se - čne no - či?
quasi recitando, non troppo piano
 N - no - rum ča - an no - min iz to - jih du - bi - ma, zprice - ma šaka av - za - se

Sl. 10. Prva stranica skladbe "More"

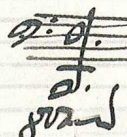

Zagreb 9. IX. 1940.

Već poslušajte gospodjor!

Danasnjom poštom šaljem vam "More" koje sam temeljito pregledao. Evo primjedbe k ispravcima:

- Strana 2. prvih pet takt: h-b unjeto ces-b
- " 3 drugi red isto - - - - -
- " 4 prvih pet takt: u basu a - unjeto e
- " 5. prvi red - prvi takt: sve onako kako sam u Klarinu ispravio.
- " 7. " " glas: s d unjeto d.
- " 7 drugi " Klarin: 4. i 5. takt leži a
- " 7 treći " " svaki put za 8. duple kako sam napisao.
- " 8. prvi red treći takt: samo " f
- " 8 prvih pet takt desna ruka a, g, e, a, cis bez cis!
- " 10 drugi red: opet h-b unjeto ces-b
- " " prvih pet takt, prvi takt
- " 11. prvi red, prvi takt: u klarinu
i smislom
Klarin kako sam ispravio
- " " drugi red, prvi takt: alt posljednja nota h unjeto a.
- " 12 prvih pet takt u Klarinu sve kako sam ispravio.
- " 13. prvi red, drugi takt Clarinet a
- " 13 drugi " : Violina:

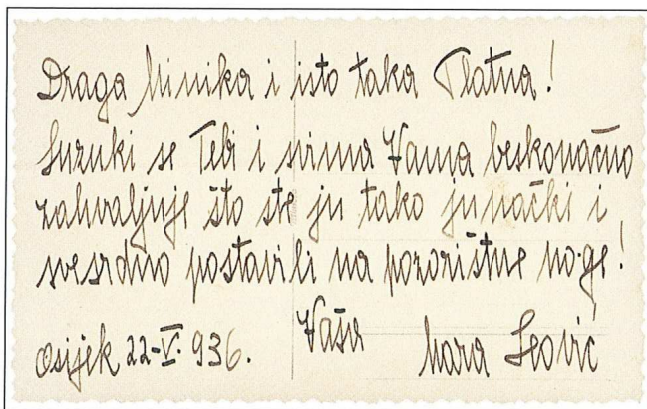

Poznato je da su osim njih četvero, u kućnom muziciranju sudjelovali violinist Josip Kugli (1894.-1969.) i ing. Mihelić. Još je 1970. godine Hermina Munk poklonila MSO, između ostaloga, šest programa privatnih koncerata izvedenih u njihovom domu u Franjinoj 5²⁷.

Iz posvete Leona Stepanova u jesen 1930. g. saznaje se da su "Munkovi i Krvarići bili čista beskompromisna oaza u pustoši kiča i ignoranstva", i zato im on posvećuje malo djelo "Quintour"²⁸.

Krajem dvadesetih godina, uz sve nabrojene aktivnosti, Hermina Munk je počela intenzivnije surađivati s Marom Leović. Moguće je da se to dogodilo iza izvedbe Verdijeva "Requiema" u kojem je, za honorar, jednu solo dionicu uz Ditu Kovač pjevala i Mara Leović. Taj je uvježbani program potom u prosincu 1927. g. izveden dva puta u Beogradu i Subotici.

Na nekoliko partitura za glas iz ostavštine Leović Hermininom je rukom uneseno više zapisa. Očito je da su njih dvije studirale brojne Marine uloge.

Sl. 12. Posveta Hermini Munk od Mare Leović, 22. svibnja 1936.

Na poledini fotografije s prizorom iz Madame Butterfly napisana je posveta Mari Leović u svibnju 1936. g. Ona piše Miniki, ali i ostalima, da se kao "Suzuki beskonačno zahvaljuje što su je tako junački i vesrdno postavili na pozorišne noge." Od veljače 1941. godine Mara Leović je za stalno namještena u osječkom Kazalištu²⁹, pa u toj godini Miniki poklanja svoju fotografiju s posvetom "U znak našeg prijateljstva".

Zato i nije bilo nenadano otkriće, tijekom srpnja 2004. g., da su u ostavštini Mare Leović pohranjene skladbe Hermine Munk prenesene u MSO tijekom 1978. g.

Svakako je zanimljivo da su skladbe Hermine Munk u tridesetim godinama pisane za glas i manji sastav s klarinetom. Uz Maru Leović u izvedbi su mogli sudjelovati i ostali ukućani Franjine 5.

²⁷ MSO knj. ul. 7746/1970.

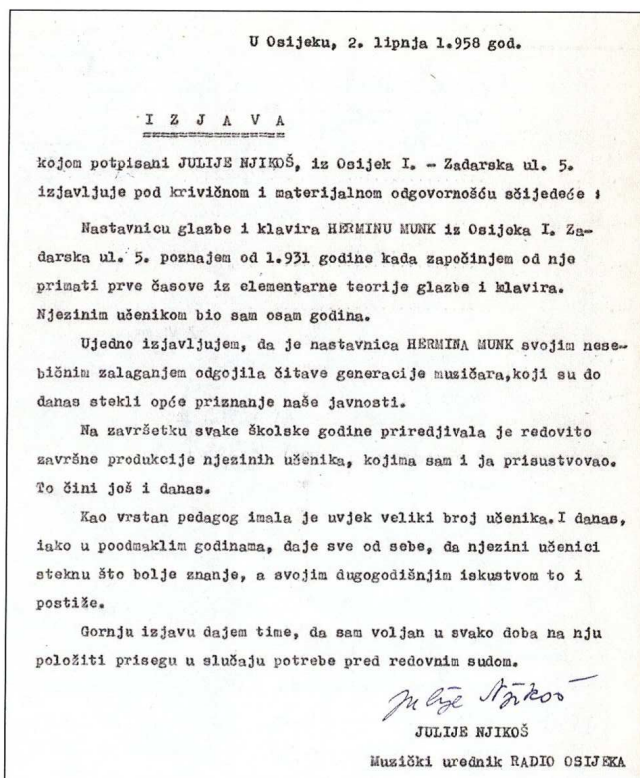
²⁸ A-Per H.M. "Quintour".

²⁹ Na podatku zahvaljujem g. Lj. Stojanoviću.

Iz priloženog popisa skladbi vidljivo je da je H. Munk skladala i nakon 1945. g. Koliko je toga zapravo sačuvano, postat će jasnije poslije neophodnog pregleda rukopisa koji su na pohrani u Đakovu od travnja 1999. g.

ŽIVOT NAKON UMIROVLJENJA

Sestra Adela je u proljeće 1958. g. doživjela moždani udar. Njen je oporavak bio dugotrajan. O tim događajima ima više zapisa u konceptima pisama koje je Hermina pisala raznim osobama nakon dobivanja mirovine.

Sl. 13. Sudski ovjereni izjava Julija Njikoša, lipanj 1958.

Sve nedaće koje su ih zadesile ranijih godina, kao odlazak Emilije i Kamila Krvarića iz Osijeka u jesen 1944. g., suđenje sestri Adeli u proljeće 1945. g, gubitak njenog biračkog prava i izdržavanja kazne u Staroj Gradiški, konfiskacija jedne četvrtine posjeda, kuće i vrta, u Franjinoj 5 zimi iste godine³⁰, oduzimanje brojnih predmeta za potrebe kazališta i Radio Osijeka u proljeće 1945. g., useljavanje stanara u Krvarićev stan, ostavili su duboki trag.

Sestre Munk su iseljene iz vlastitog dijela stana i taj je dan na uporabu novim stanarima. Minikin klavir je preseljen u manju sobu, jedan ormar za odjeću bio je prepun stručnih knjiga i nota. Preko dana ta je soba bila učionica za brojne đake, a preko noći Minikina

³⁰ DAO, Konfiskacije 281/45, postupak se vodio od 16.7.1945. do 12.3.1946.; K. Krvarić je proglašen ustašom i narodnim neprijateljem.

spavaonica. Sestra Adela je boravila i spavala u drugoj sobi. Imale su još kuhinju i kupaonicu. Takve su prilike vladale do sredine 1971. godine.

U manji blok, u kojem su bile zapisane brojne molitve za početak svake školske godine od 1936., nadalje do umirovljenja, i u kojem su već bili zapisani važniji događaji iz istih godina, Hermina je u vrijeme kada je imala preko 80 godina, ponovo opisivala iste, ovaj puta koristeći kemijsku olovku. Ponekad je te zapise umetala u prazne međuprostore prvih zapisa.

Glazba joj je bila i dalje centar oko kojeg se sve vrtjelo. Iako joj je sluh bio slab, od pedesetih je koristila slušni aparat, ipak nije propuštala slušati ozbiljnu glazbu i koncerte preko radija. Od prvog broja tjednika "Telegram" čitala je sve o glazbi. Bila je dobro obaviještena o zbivanjima u ostalim područjima kulture.

Iz nekih je pisama vidljivo da je cijenila stvaranje Milka Kelemena. Uvažavala je S. Šuleka kao velikog majstora. Ako joj se javio neki od njenih ranijih učenika, rado je s njim ostala u pismenoj vezi. Prenosila je svoje misli o aktualnim događajima.

Sačuvalo se oko 70 pisama koje je od 1970. do smrti 1976. g. pisala sestra Emilija iz Argentine. Povezanost među njima postojala je, iako su bile tolike godine razdvojene. Hermina je preminula, kao posljednja od tri sestre Munk, u kolovozu 1977. g. Sahranjena je u obiteljsku grobnicu pored roditelja i sestre Adele na Groblju sv. Ane.

HRVATSKO PJEVAČKO I GLAZBENO DRUŠTVO „KUHAČ“

RASPORED

VII. MATINEJE DRUŠTVENOG ORKESTRA
KOJA SE PIREĐUJE U NEDJELJU, 1. VELJAČE 1931.
U NARODNOM KAZALIŠTU
POČETAK U 11 SATI PRIJE PODNE

1. A. Borodin : „Skica iz Stepe“.
(Na jednoličnoj, pješanoj stapi srednje Azije čuju se zvuci milozvučne ruske pjesme. Iz daljine se razbire široki deva, konja i čuju zvuci čudne istočne melodije. Približava se karavana. Pod okriljem ruskog oružja kroči sigurno i bezbrižno kroz neizmjeru i nepreglednu pustinju. Sve se više udaljuje... pjesma Rusa odjekuje i miješa se s pjesmom Azijata u zajedničku harmoniju. Pomato se zrakom i pustinjom gube zvuci u daljinu).
2. Pjesme za *alt-solo*, izvada članica „Kuhača“
gđa Mara Leović, operna pjevačica
  - a) Baranović : „Tri sestre“
  - b) Gotovac : „Djevojka i mjesec“
  - c) Grančarić (Osijek) : „Ave Marija“
(cello-pratnja : ravnatelj g. Lav Mirski)
  - d) Čajkovski : romanca Pauline iz opere
„Pikova dama“ (glasovirska pratnja :
učiteljica glasovira gđa H. Munk)
3. B. pl. Adamović-Čepinski (Osijek) : „Andante religiozo“
4. A. Glazunov : „Valcer“ . Iz baletne suite
5. Leon Sijepanov : „Ouverture Symphonique“
(Ovu je skladbu komponista posvetio „Kuhačevom“ orkestru).

*
ORKESTROM RAVNA DRUŠTVENI GLAZBENI RAVNATELJ
G. LAV MIRSKI

Orađinske iskare 19125

Sl. 14. Raspored VII. matineje društvenog orkestra "Kuhač", 1. veljače 1931. g.

PRIJE ZAKLJUČKA

Ovim se istraživanjem treba osvijetliti stvaranje i dostignuće osobe koja je više od 60 godina u 20. st. bila sudionica glazbenog života u Osijeku. O vrsnoći do sada utvrđenih skladbi Hermine Munk treba donijeti opsežniju obrazloženu ocjenu kako bi se mogao stvoriti potreban zaključak.

Njeni zapisi u bilježnicama, blokovima i kajdankama zanimljivi su dokumenti o prošlim glazbenim događajima, jer je bila pozorni promatrač na glazbenoj sceni u Osijeku i zemlji.

O sebi je u kasnijim godinama, pogotovo nakon umirovljenja, malo govorila ili zapisivala. Njeni učenici rado govore o njenoj poduci, njenom strpljenju i nastojanjima da im približi djelo koje su učili. Nekolicina misli da je Herminina poduka iz glazbe i druženje u kasnijim godinama ostavilo vidan trag u njihovim životima.

Zaključak o djelu Hermine Munk nije moguće donijeti dok se ne provjere moguće ostavštine pojedinih suvremenika i brojnih učenika u Osijeku, Zagrebu (F. Lhotka, B. Krnic, Starokatolička crkva), u Subotici, možda u Sarajevu (B. Sitarić) i Beogradu (pjevačka društva).

DVORANA HRVATSKOG DOMA OSIJEK I.

Društvo „Hrvatska Žena“ u Osijeku
priređuje u nedjelju 21. svibnja 1939.

Koncertnu večer dueta i pjesama

Sudjeluju: BOŽICA MUŽEVIĆ-SITARIĆ (sopran)
ZDENKA MARKOVIĆ (alt)
HERMINA MUNK (glasovirska pratnja)

R A S P O R E D :

1. a) Grančarić : Oj djevojko
b) Stepanov : Sije cura lan
c) Matz : Kol'ko sam Ti govorila dragi
(pjeva Božica Mužević-Sitarić)
2. a) Matz : Pričalice
b) Baranović : Tri sestre
c) Gotovac : Djevojka i mjesec
d) Gotovac : Našo Erbez (pjeva Zdenka Marković)
3. a) Širola : Mjesečina
b) Odak : Međimurska
c) Tačlik : Popjevka (pjeva Božica Mužević-Sitarić)
4. a) Rahmaninov : Poljubila ga
b) Grečaninov : Stepa
c) Grečaninov : Moj kraj (pjeva Zdenka Marković)
5. a) Vrhovski : Zašto smo se sreli
b) Matz : Djevojački jadi

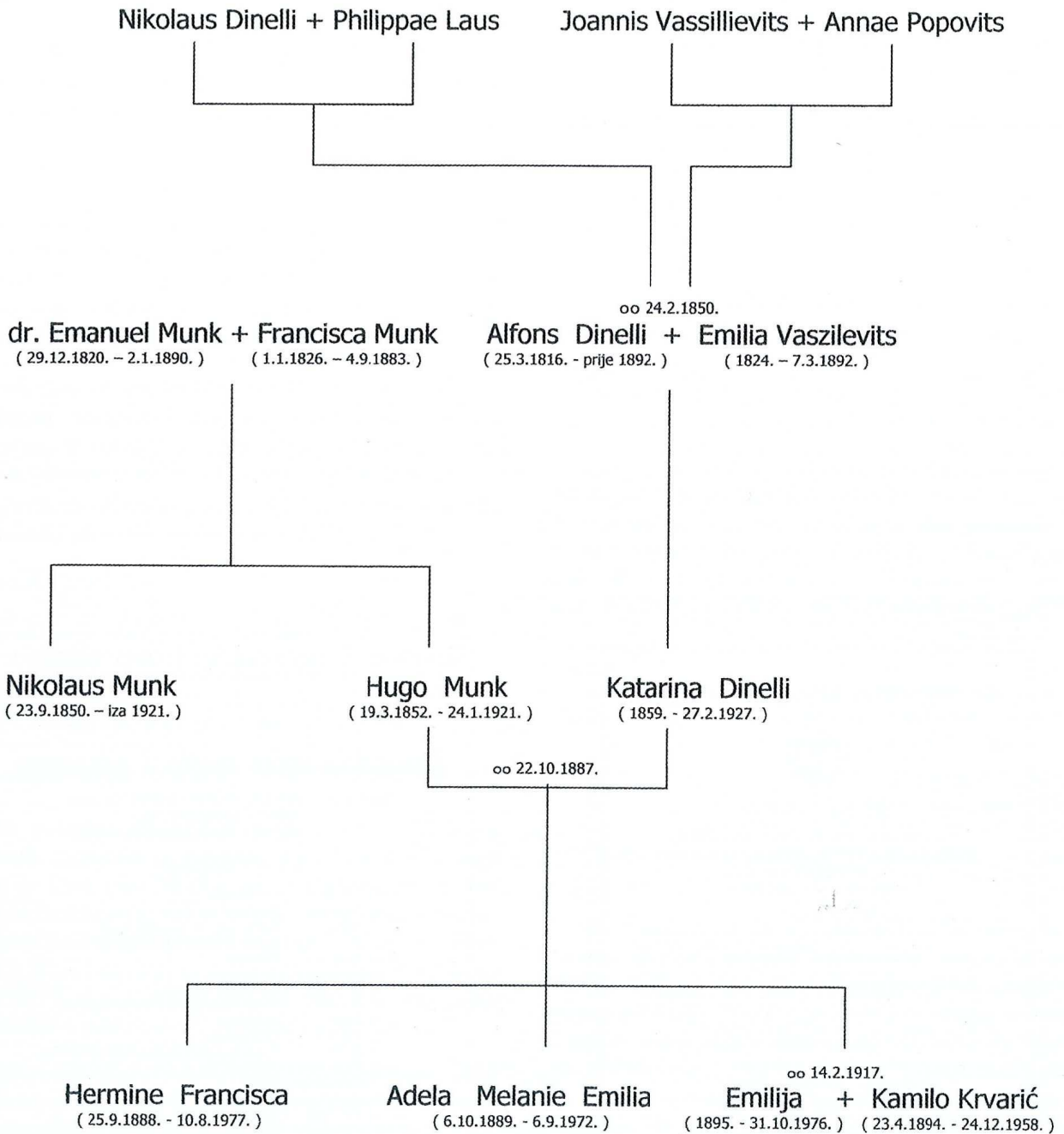
6. a) Saint-Saens : Arija Dalile iz opere „Samson i Dalila“
b) Bizet : 2 arije iz opere „Carmen“ (pjeva Zdenka Marković)
7. a) Zajc : Romanca Jelene iz opere „Zrinski“
b) Dvoržak : Arija iz opere „Rusalka“
c) Gounod : Arija o draguljima iz opere „Faust“
(pjeva Božica Mužević-Sitarić)
8. a) Čajkovski : Duel iz opere „Pikova dama“
b) Puccini : Duel iz opere „Madame Buterfly“

P O Č E T A K U 8 30 N A V E Č E R .

OVAJ RASPORED VRIJEDI KAO ULAZNICA

Sl. 15. Koncertna večer dueta i pjesama, 21. svibnja 1939. g.

Preci Hermine , Adele i Emilije Munk

Kompjuterski obradio: Miroslav Kičić
kolovoz 2004. godine

Sastavila: Ljerka Perči
kolovoz 2004. godine

Popis skladbi Hermine Munk				
GODINA NASTANKA	IZVOR / ČUVA SE	OPIS SKLADBE	NAZIV / TEKST	VRSTA
1897.	pismo H.M. 13.1.1940. MSO 17509A/1977	popjevka	----	----
1920.	dopisnica rujan 1920. A-Per, H.M.	pjesma glas i klavir pjesma glas i klavir zborska skladba	----	----
1930.	kajdanka bez oznake MSO 17509A/1977	30 pjesama s tekstom i bez, od toga 20 za malu djecu.	Pjesme dio tekstova Stjepana Širola "Dječije radovanje"	autograf
1935.	iz ostav. M.Leović, MSO 11723/1978	pjesma klar. B,alt,klavir	"Panova pjesma" tekst:Danko Anđelinović	prijepis
1935.	iz ostav. M.Leović, MSO 11723/1978	pjesma glas i klavir	"Sunce !" tekst:Đuro Sudeta	autograf prijepis samo glas prijepis glas i klavir
1936.	poklon Homayr,MSO	pjesma za mješoviti zbor	"Ftiček veli da se ženil bode..."	prijepis H.P. i G.D. "Kuhač"
1938.	Iz ostavštine M.Leović, MSO 11723/1978	pjesma za violinu klar B,alt,klavir	Memento tekst:Paul Störring	prijepis
1938.	iz ostavštine M.Leović bilo umetnuto u Memento, MSO 11723/1978	zborska skladba	Kirie eleison. (sic.)	autograf
1938.	iz ostavštine M.Leović bilo umetnuto u Memento, MSO 11723/1978	zborska pjesma	Ti predragi spasitelju	autograf 24.12.1938.
----	iz ostavštine M.Leović, MSO 11723/1978	Božićne pjesme 6 skladbi za Zbor	Oj pastiri! Narodi nam se Svim na Svijetu... Božićna pjesma Ti predragi spasitelju Stille Nacht !	autograf autograf autograf autograf autograf
1940.	iz ostavštine M.Leović, MSO 11723/1978	popjevka za alt,violinu B klarinet i klavir	More tekst:Antun Bonifačić	autograf
1941.	iz pisma Alki B II str.24/25 , MSO 17509A/1977	misa za zbor	Misa	----
----	mala crna kajdanka A-Per, H.M.	nedovršena pjesma	Wir verreisen	autograf
----	isto	pjesma	Kao vali biser mora	autograf
27.6.1947.	isto	pjesma	Oj vreteno...	autograf
Skladbe za klavir Hermine Munk				
----	A-Per , H.M.	etude br.1,2,3,4	"Etide za lijevu ruku"	autograf

Tabelu izradio:Miroslav Kičić

popis sastavila: Ljerka Perči

Prilog 2. Popis skladbi Hermine Munk

POPIS UČENIKA HERMINE MUNK 1922. - 1959.

Popis je sastavljen uz pomoć tiskanih ili tipkanih produkcija od 1922.do 1959. godine. U pojedinim slučajevima popis je nadopunjen podacima iz rokovnika 1935. - 1959. godine. Nažalost za neke učenice i učenike za sada nisu mogle biti određene godine učenja klavira.

UČENIK / UČENICA	God. Od / Do	UČENIK / UČENICA	God. Od / Do
1. Aksmanović Paula	1922 - 1928	43. Hakenberger Dubravka	1948 - 1959
2. Aksmanović Oton	1922 - 1926	44. Hausmaninger	1946 - 1949
3. Aksmanović Paula	1923 - 1924	44. Heim Ljerka	1924 - 1926
4. Appelt Inge	1958 - 1959	45. Hödl Brigitta	1929 - 1931
5. Appelt Vera	1955 - 1959	46. Holeček Vera	1934 - 1942
6. Appelt Vesna	1949 - 1953	47. Huber Andro	1952 - 1953
7. Appelt Zvonimir	1949 - 1957	48. Ignjić Ljerka	1922 - 1931
8. Babin Mirjana	1955 - 1956	49. Ilić Nena	1952 - 1953
9. Baccos Mirella	1942 - 1943	50. Ipšić Mira	
10. Bordukalo Bogdan	1951 - 1955	51. Ipšić Nedeljko	1934 - 1935
11. Bosnić Zlata	1938 - 1953	52. Janda Zvonko	1942 - 1943
12. Brantuša Maja	1941 - 1943	53. Jorgić Sonja	1951 - 1952
13. Csernak Mila	1930 - 1931	54. Josifović Dušan	
14. Csiki Erica	1941 - 1942	55. Keler Gerda	1955 - 1958
15. Čeliković Blanka	1926 - 1928	56. Kerečki Vera	1921 - 1925
16. Čiki Erika	1942 - 1943	57. Kiš Oskar	1928 - 1929
17. Demetrović Druška	1938 - 1940	58. Klein Martha	1922 - 1923
18. Dlouhy Ivo	1932 - 1942	58. Klemen Zora	1938 - 1945
19. Dlouhy Vera	1932 - 1935	59. Klokočki Vlado	1941 - 1943
20. Dobrovolny Eva	1938 - 1952	60. Kopp Elvira	1938 - 1943
21. Domes Maša	1921 - 1928	61. Kosanović Vlasta	1956 - 1957
22. Dorocijak Ruža		62. Kovačec Elza	1932 - 1933
23. Drabek Kruno	1956 - 1959	63. Kovačić Damir	1955 - 1955
24. Drabek Vera	1957 - 1958	64. Kovačić Draško	1955 - 1957
25. Drabek Vlasta	1952 - 1959	65. Kozlik Zora	
26. Fančović Branka	1952 - 1959	66. Krajšić Vera	1941 - 1943
27. Fančović Ljerka	1955 - 1959	67. Kraljić Brigita	1948 - 1953
28. Fančović Vera	1951 - 1956	68. Krauzs Lilly	1922 - 1928
29. Fingler Vlasta	1952 - 1956	69. Krepfl Dagmar	1955 - 1959
30. Firingner Vera	1941 - 1957	70. Kukuruzović Zvonimir	1949 - 1950
31. Firingner Vlado	1941 - 1943	71. Lackstetter Ivka	1934 - 1935
32. Fišer Ljelja		72. Lackstetter Ljerka	1930 - 1935
33. Fodor Margita	1949 - 1950	73. Luckars Ljerka	1952 - 1953
34. Franjetić Ljerka	1926 - 1953	74. Luckars Zlata	1955 - 1958
35. Galović Štefa	1921 - 1922	75. Madjarević Neda	1955 - 1959
36. Gartlgruber Dora	1938 - 1943	76. Madunić Magda	1949 - 1953
37. Gembeš Mirjana		77. Mahler Greta	1932 - 1933
38. Gombarović Nino	1955 - 1956	78. Majer Eva	1938 - 1943
39. Grković Zdenka	1941 - 1950	79. Mali Mirta	1954 - 1958
40. Grković Zena		79. Mann Felicitas	1922 - 1926
41. Hafner Lela	1938 - 1940	80. Matijević Dražen	1951 - 1959
42. Hakenberg Nada	1951 - 1959	81. Matijević Vesna	1949 - 1950

UČENIK / UČENICA	God. Od / Do	UČENIK / UČENICA	God. Od / Do
82. Matijević Zvezdana	1949 - 1953	121. Rubinstein Mirta	1942 - 1943
83. Matulić Ida	1949 - 1950	122. Rusić Saša	1957 - 1959
84. Meier Irene	1927 - 1930	123. Ružičić Ljubica	1949 - 1950
85. Mirić Zdenka	1943 - 1950	124. Schuster Mira	1923 - 1928
86. Muačević Ivanka	1921 - 1922	125. Schuster Zdenka	1921 - 1926
87. Muačević Ljuba	1921 - 1922	126. Schwarz Alice	1923 - 1924
88. Nadj Aleksandar	1956 - 1959	127. Siber Danica	1951 - 1956
89. Nadj Irena	1956 - 1959	128. Siber Zdenka	1949 - 1956
90. Nadj Lidija	1952 - 1953	129. Sibinović Mirjana	1951 - 1956
91. Nadj Vesna	1949 - 1956	130. Simon Zlata	1942 - 1952
92. Neuman Mira	1942 - 1943	131. Sipp Vera	1946 - 1952
93. Ober Nada	1949 - 1952	132. Slavek Klotilda	1922 - 1924
94. Orešković Branka	1927 - 1928	133. Soić Mileva	1924 - 1928
95. Orešković Nada	1927 - 1929	134. Spingarn Vera	1934 - 1935
96. Panišić Danka		135. Stadar Nevenka	1941 - 1942
97. Panišić Mirjana	1932 - 1935	136. Starčević Lujo	1953 - 1957
98. Papratović Milena	1921 - 1922	137. Stengel Dorotea	1942 - 1943
99. Paušak Slavica	1956 - 1959	138. Stengl Desika	1921 - 1931
100. Perović Ninoslav	1952 - 1957	139. Sutter Hermina	1921 - 1924
101. Peter Drago	1932 - 1935	140. Sutter Mina	1922 - 1931
102. Peter Jakob	1932 - 1935	141. Svirčević Slava	1921 - 1927
103. Petlić Zdravko		142. Szege Nešo	1956 - 1959
104. Petlić Zlata	1941 - 1951	143. Szinicz Ladislav	1925 - 1926
105. pl. Garay Giziela	1921 - 1923	144. Szinicz Leo	1925 - 1930
106. pl. Semenoff Irina	1932 - 1942	145. Šeper Gerda	1941 - 1943
107. pl. Semenoff Mišuta	1934 - 1935	146. Škuljević Zdenko	1934 - 1935
108. Polak Maja	1942 - 1943	147. Šlang Dorica	1955 - 1958
109. Popović Jelka	1928 - 1930	148. Šmukler Rut	1938 - 1940
110. Popović Mirjana	1921 - 1923	149. Tičak Mirko	1941 - 1943
111. Pum Vera	1942 - 1952	150. Truhelka Nada	1921 - 1926
112. Radović Branka	1949 - 1953	151. Vedra Paula	1928 - 1935
113. Rafajac Franjo	1955 - 1959	152. Vrga Ivanka	1952 - 1957
114. Rafajac Vinko	1958 - 1959	153. Vuković Milena	1950 - 1953
115. Rakoš Ivanka	1932 - 1933	154. Weiss Edit	1922 - 1925
116. Reis Branko	1956 - 1959	155. Zajc Mirjana	1953 - 1956
117. Reis Djurdja	1952 - 1959	156. Ziman Tonka	1926 - 1930
118. Reis Zdenka	1951 - 1956	157. Zimmer Zora	
119. Reis Željko	1955 - 1959	158. Žmegać Viktor	1945 - 1950
120. Rock Mira	1938 - 1940		

Kompjutorski obradio: Miroslav Kičić

Sastavila: Ljerka Perči

LITERATURA

- BALEN, B., 1971., Josip Leović, katalog izložbe GLU, Osijek
- BAN, B., 1996., Glazbena škola "Franjo Kuhač" - Povijest i život, Osijek
- GOJKOVIĆ, G., 1997., Njemački muzički teatar u Osijeku 1825. - 1907., Osijek
- Leksikon jugoslavenske muzike, 1984. Zagreb
- MALBAŠA, M., 1965., Glazbeni život u Osijeku, Osječki zbornik, IX-X, 137-187, Osijek
- MARJANOVIĆ, S., 1987., Hrvatsko pjevačko društvo "Lipa" u Osijeku 1876. - 1986., Osijek 1987.
- Spomen-knjiga o pedesetoj godišnjici Narodnog kazališta u Osijeku 1907. - 1957., Osijek 1957.

KRATICE

A-Per	Arhiv autorice	DAO	Državni arhiv u Osijeku
A-Per-AM	Adela Munk	GLU	Galerija likovnih umjetnosti Osijek
A-Per- HM	Hermina Munk	HPiGD "Kuhač"	Hrvatsko pjevačko i glazbeno društvo "Kuhač"
A-Per - EK	Emilija Krvarić		
A-Per - KK	Kamilo Krvarić	MSO	Muzej Slavonije Osijek

HERMINA MUNK (1888-1977) CONTRIBUTION TO THE MUSIC LIFE IN OSIJEK IN THE 20TH CENTURY

SUMMARY

Hermina Munk was a piano teacher, violinist, piano player, organist and a composer in everyday life of Osijek for more than 60 years. She has not been mentioned in a newspaper article or paper with her activities analysed on the basis of research of the preserved sources. She was born in the middle-class family whose members were in various services for monarchy, army and steamship companies. Her father Hugo Munk, a son of a military doctor and surgeon, was born in Bratislava and her mother Catharine born Dinelli in Karansebes, Romania. Hermina received private musical education as well as her younger sisters Adela and Emilia. In her youth she composed songs for voice, piano and choir.

She was teaching piano from 1922 until 1959 and each school year she had over 25 pupils. During the war in 1944/45 the number of pupils decreased in half. She arranged pupil matinees in the spring of every year and final performances in June. After 1945 she resumed piano lessons and since then the performances continued in her flat in Zadarska street.

In her mid-twenties she became a member of the

"Kuhač" society together with her sisters and brother-in-law. She was a board member and she was a musical section president. At that time complex musical pieces were performed with an outstanding success. From 1927 Hermina Munk was a member of the Musician society in the Yugoslavia Kingdom.

It is interesting that together with individual studies of harmony and counterpoint, she resumed studying the composition by F. Lhotke (1883-1962) at the age of 47. She travelled to lessons in Zagreb by train. She sent her works for correction by mail and received them back.

From her mid-thirties Hermina's compositions were performed in Osijek and Zagreb with great success. The choral song "Ftiček..." that was written for Kuhač choir, was rewarded in Zagreb in 1939 and performed on the tours in Sarajevo and Dubrovnik.

She retired as a piano player and composer in 1959. She continued to follow the musical events and at the same time she was interested in the achievements of young Croatian composers. She died as the last of her three sisters and was buried in her family vault in Osijek in 1977.